33. בחוקותי. אהבת ה' לעם ישראל (ויקרא קטו/ב)

1. פירוש ויקרא כו 44:

אמר ר' חייא: אנא שמענא מלה חדתא דאמר רבי אלעזר שמעתי חידוש מפי רבי אלעזר: **(ויקרא כו 44): ... לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם.**

'לא הכיתים ולא הרגתים לכלותם' מבעי ליה כך היה צריך להיות כתוב **אלא לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים: מאן דסאנא לאחרא, מאיס הוא לקבליה, וגעלא הוא בגיעולא קמיה.** כי מי ששונא את השני, מאוס לפניו, מגועל הוא לפניו.

אבל הכא כאן **לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים, מ"ט?** מדוע?

בגין דחביבותא דנפשאי בינייהו כי אהובת נפשי ביניהם **ובגינה כלהו חביבין גבאי** בזכותה, כולכם חביבים עלי, **ה"ד לְכַלֹּתָם. לְכַלֹּתָם כתיב חסר וי"ו בגינה** בזכותה **לא מאסתים ולא געלתים בגין דאיהי רחימתא דנפשאי רחימותא דילי גבהא.** מכיוון שהיא אהובת נפשי, ואהובת נפשי ביניהם.

2. משל:

לבר נש דרחים אתתא והות דיירא בשוקא דבורסקי (משל) לאדם שאוהב אישה שהייתה מתגוררת בשוק מעבדי עורות. **אי לא הות היא תמן, לא עייל בה לעלמין** אם לא הייתה שם, לא היה נכנס (לשכונה הזאת) לעולם. **כיון דהיא תמן** מאחר שהיא נמצאת שם, (שוק מעבדי עורות), **דמי בעינוי כשוקא דרוכלי דכל ריחין דעלמא טבין אשתכחו תמן.** נדמה לו כשוק התבלינים, שכל הריחות הנעימים נודפים שם.

3. נמשל:

אוף הכא אף כאן **וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם, דאיהו שוקא דבורסקי** (ארץ אויביהם) שהוא שוק מעבדי עורות **לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים. ואמאי לְכַלֹּתָם?** מדוע לְכַלֹּתָם חסר וי"ו? **בגין כלתם** בזכות כלתם **דאנא רחימנא לה דאיהי רחימתא דנפשאי** כי אני אוהב אותה שהיא אהבת נפשי **דשרייא תמן ודמי עלי ככל ריחין טבאן דעלמא** היא נמצאת שם ונראה לי שכל הריחות הנעימים (מבשמים את האוויר) **בגין ההיא כלה דבגוויהו.** כי כלתי נמצאת שם.

א"ר יוסי: אלו לא אתינא הכא אלא למשמע מלה דא דיי. אילו לא היינו באים לכאן רק כדי לשמוע את הדבר הזה, דיי.

4. כיבוד הורים אחרי מותם:

פתח ואמר (מלאכי א 6):בֵּן יְכַבֵּד אָב, וְעֶבֶד אֲדֹנָיו.

בֵּן יְכַבֵּד אָב: כמה דאת אמר (שמות כ 12) כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ, ואוקמוה במיכלא ומשתייא ובכלא. קבעו ש(בן יפרנס את הוריו) במזון ובשתייה ובכל. **האי בחייוי דאתחייב ביה** זהו שמחויב בחייו, **בתר דמית** אחרי מותו, **אי תימא הא פטור מניה הוא לאו הכי,** אם תאמר שהוא פטור מלכבדו אחרי מותו, ההיפך הוא הנכון, **דאף על גב דמית, אתחייב ביקריה יתיר** למרות שהוא נפטר, הוא חייב לכבדו יותר **דכתיב כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ.** באופן החלטי, גם לאחר מותו.

דאי ההוא ברא אזיל בארח תקלא, שאם הבן הולך בדרך עיקשת, **ודאי מבזה לאבוי הוא, ודאי עביד ליה קלנא.** בוודאי שמבזה את אביו. **ואי ההוא ברא אזיל בארח מישר,** ואם אותו בן הולך בדרך ישרה **ותקין עובדוי** ומתקן את מעשיו **ודאי דא אוקיר לאבוי** וודאי מכבד את אביו **אוקיר ליה בהאי עלמא גבי בני נשא** מכבד אותו בעולם הזה כלפי הבריות **אוקיר ליה בההוא עלמא גבי קב"ה** ומכבד אותו בעולם הבא כלפי הקב"ה, **וקב"ה חייס עליה ואותיב ליה בכורסייא דיקריה ודאי.** והקב"ה חס עליו ומושיב אותו על כסא של כבוד.

בֵּן יְכַבֵּד אָב: כגון ר' אלעזר, דאיהו אוקיר ליה לאבוי בהאי עלמא ובההוא עלמא שכיבד את אביו בעולם הזה ובעולם הבא **השתא אסגי שבחא דר"ש בתרין עלמין,** עתה הגדיל שבחו של ר"ש בשני עולמות **בהאי עלמא ובההוא עלמא** בעולם הזה ובעולם הבא, **יתיר מחייוי** (וכיבדו אחרי מותו) יותר מאשר בחייו **דזכה לבנין קדישין ולגזעין קדישין.** שהוא (רשב"י) זכה לבנים קדושים ולגזע קדוש.

5. <u>חתימה</u>

זכאין אינון צדיקייא דזכאן לבנין קדישין לגזעין קדישין עלייהו מתקרי אשריהם הצדיקים שזכו לבנים קדושים, לגזעים קדושים, עליהם נקרא **(ישעיה סא 9): כָּל רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם, כִּי הֵם זֶרַע** אשר **בֵּרַךְ ה'. אמן:**